

Aanvullend onderzoek vleermuizen en huismus
Horizonstraat te Brunssum
(2400415JK-01, versie 0)

Aanvullend ecologisch onderzoek

in opdracht van

Horizonburch B.V.
T.a.v. de heer T. Luykx
Postbus 4604
5601 EP EINDHOVEN

betreffende locatie

Horizonstraat, Komeetlaan en Ringstraat
Brunssum

documentkenmerk

2400415JK-01

versie

0

vestiging

Nuenen

datum

3 oktober 2024

opgesteld door:

J.N.T. van de Kerkhof MSc.
Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

R.J.D van Hoof BSc.
Projectleider ecologie

Op dit rapport is een disclaimer van toepassing; zie <https://www.tritium.nl/disclaimer/29-04-2021/>

Tritium Advies B.V.

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900

E. info@tritium.nl

I. www.tritium.nl

KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Breda >> Nuenen >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Projectinformatie	2
3	Huismus	3
3.1	Onderzoeksinspanning	3
3.2	Resultaten	3
3.3	Conclusie	4
4	Vleermuizen	5
4.1	Onderzoeksinspanning	5
4.2	Resultaten	6
4.3	Conclusie	9
5	Steenmarter	10
5.1	Resultaten	10
5.2	Conclusie	11
6	Conclusies	12
6.1	Effectenbeoordeling	12
6.2	Zorgplicht	13
7	Literatuurlijst	15
	Bijlagen	1

1 Inleiding

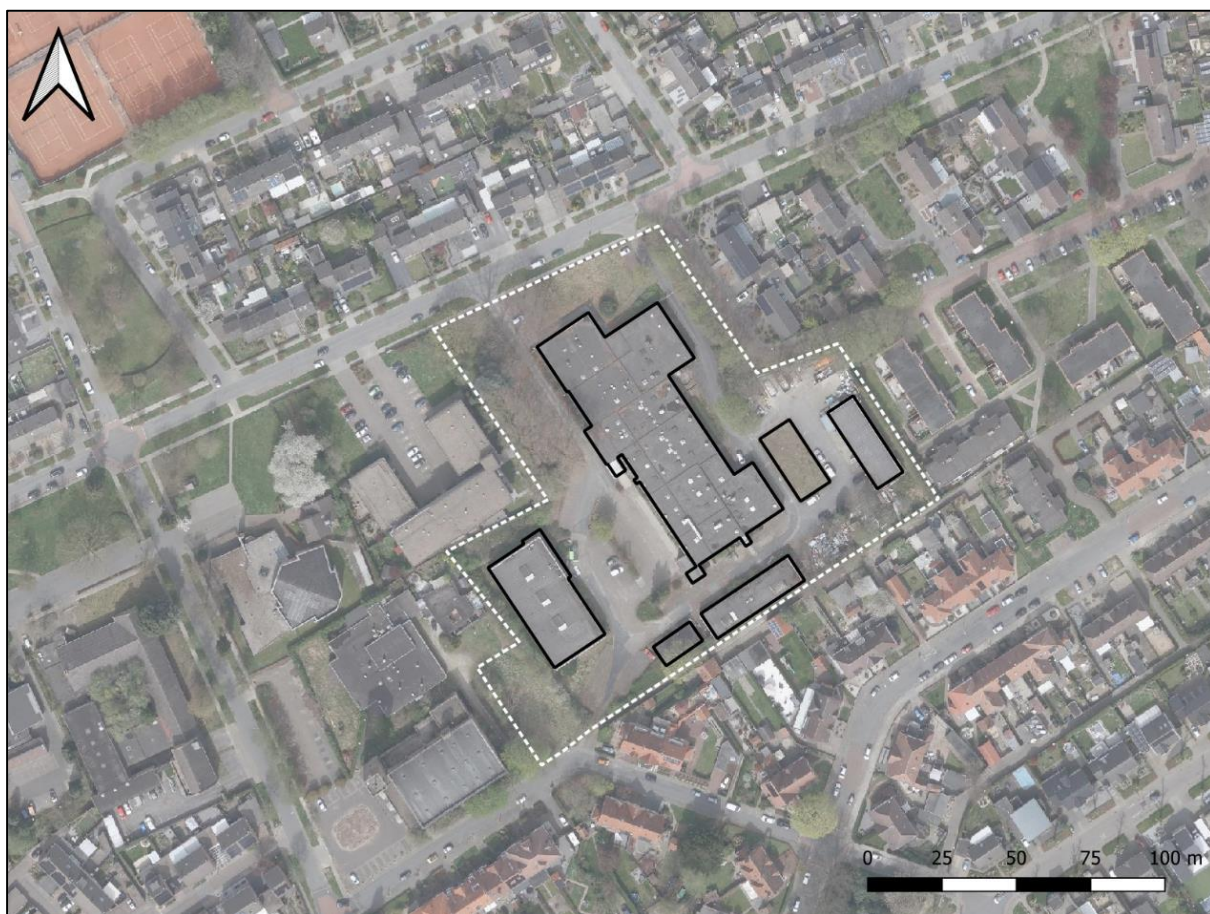
Uit een eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna door Econsultancy (documentkenmerk: 21956.003, d.d. 15 mei 2023) is gebleken dat de planlocatie gelegen aan de Horizonstraat, Komeetlaan en Ringstraat te Brunssum (gedeeltelijk) geschikt is als vaste verblijfplaats/leefgebied voor de huismus en vleermuizen. Beoogd is de huidige bebouwing en een deel van het aanwezige groen te verwijderen, hierdoor worden mogelijk vaste verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van vleermuizen en/of van de huismus aangetast of tijdelijk ongeschikt. Om deze reden is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar bovengenoemde soortgroepen in de daarvoor geschikte onderzoeksperiodes conform het vleermuisprotocol 2021 en de beschikbare kennisdocumenten van BIJ12. Door het hanteren van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten en overig goedgekeurde inventarisatiemethodes kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht.

Daarnaast blijkt uit de quickscan flora en fauna dat niet tot alle gebouwen die mogelijk als vaste rust-of voortplantingsplaatsen van de steenmarter kunnen dienen destijds toegankelijk waren en derhalve niet volledig zijn onderzocht. In dit rapport wordt naast de verdiepende onderzoeken een aanvulling gedaan op de eerder uitgevoerde quickscan betreffende de steenmarter.

2 Projectinformatie

De ontwikkeling betreft de percelen kadastraal bekend gemeente Brunssum, sectie G, nummers 790, 791, 792, 794 en 824, plaatselijk bekend als Horizonstraat te Brunssum. De percelen hebben een totale oppervlakte van circa 16.125 m².

Beoogd is het voormalige Emma Shoe terrein aan de Horizonstraat 57 te Brunssum te ontwikkelen tot een woongebied. De huidige bebouwing verdwijnt, zodat er tussen het bestaande groen ruimte ontstaat voor verschillende typen woningen. Het nieuwbouwplan zal bestaan uit levensloopbestendige woningen, rijwoningen en vrije kavels. Onderstaande figuur geeft het plangebied weer.

Figuur 2.1: ligging projectlocatie (witte stippellijn) met de aanwezige bebouwing (zwart)

3 Huismus

Huismussen (*Passer domesticus*) zijn vogels met een vaste verblijfplaats en worden jaarrond beschermd conform de Omgevingswet. Dit geldt ook voor hun functionele leefomgeving. De leefomgeving van de huismus bestaat uit een vaste verblijfplaats/voortplantingsplaats en foerageergebied met voldoende voedsel en veiligheid. De te slopen bebouwing binnen het plangebied is door het ontbreken van dakpannen en andere openingen niet geschikt als vaste verblijfplaats voor huismussen. Wel kan het terrein, vanwege de aanwezigheid van haagbeplanting en struweel, onderdeel zijn van het essentieel leefgebied van in de omgeving nestelende huismussen. Om deze reden dient de mogelijke functie van het plangebied voor deze soort nader onderzocht te worden. Het aanvullende onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform het kennisdocument van de huismus van BIJ12 (2023) en het soortinventarisatieprotocol van Netwerk Groene Bureaus (2023).

3.1 Onderzoeksinspanning

Het aanvullend huismusonderzoek is uitgevoerd met twee veldbezoeken in de periode van 1 april tot en met 15 mei. De veldbezoeken dienen te worden uitgevoerd met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. De huismusinventarisaties zijn uitgevoerd op de dagen 10 april en 1 mei 2024. Hierbij is gelet op nestindicatief gedrag (nestbouw, transport van voedsel, bedelende jongen), zingende mannetjes, baltsgedrag en aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats. Dit onderzoek is overdag op een geschikt moment door één ecooloog uitgevoerd enkele uren na zonsopkomst. In tabel 3.1 is een overzicht weergegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 3.1: gegevens veldbezoeken huismussenonderzoek

Datum	Temperatuur (°C)	Windkracht (Bft)	Neerslag	Starttijd	Eindtijd	Aantal uren
10-04-2024	10	3	Droog	9:20	10:50	1,5
01-05-2024	17	2	Droog	8:30	10:00	1,5

3.2 Resultaten

Tijdens de veldbezoeken op 10 april en 1 mei zijn er binnen de begrenzing van het plangebied geen huismussen waargenomen. Tevens zijn er ook geen verblijfplaatsen van de huismus aangetroffen binnen het plangebied. Wel zijn op beide data verschillende waarnemingen gedaan van huismussen in de woonwijk ten noorden van het plangebied. De huismussen zijn voornamelijk waargenomen op de daken van de woningen waarbij ze gebruik maakte van de groenvoorzieningen in de voortuinen van de woningen. Vermoedelijk bevinden er huismus nestlocaties in de woonwijk ten noorden van het plangebied. Op 10 april is een waarneming gedaan van een enkele huismus die kort op de haag grenzend aan het plangebied zat. Er is geen gedrag waargenomen die duidt op de aanwezigheid van een huismusnest in het plangebied. Figuur 3.1 geeft de locaties van de waargenomen huismussen weer.

Figuur 3.1: ligging plangebied (rood omlijnd) met de locaties van de huismuswaarnemingen op 10 april (blauw) en 1 mei (oranje)

3.3 Conclusie

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van huismussen aangetroffen. Wel zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van huismussen in de wijk ten noorden van het plangebied aanwezig. Dit vormt echter geen belemmering voor het planvoornemen vanwege de relatief grote afstand tot het plangebied. Hoewel er een enkele huismus is waargenomen op en haag grenzend aan het plangebied zal de haag geen deel uitmaken van het essentiële leefgebied. De enkele waarneming in relatie tot de vele waarnemingen van huismussen in de woonwijk ten noorden van het plangebied wijst uit dat de haag niet of nauwelijks wordt gebruikt door de aanwezige huismussen. Bovendien is er een groot aanbod van leefgebied in de tuinen van de betreffende woonwijk welke tevens een grotere mate van beschutting bieden ten opzichte van de haag grenzend aan het plangebied. Voor het plangebied zijn er geen vervolgstappen omtrent de huismus benodigd, anders dan de algemene zorgplicht bestaan er vanuit de Omgevingswet geen verplichtingen.

4 Vleermuizen

Vleermuizen maken op verschillende manieren gebruik van hun leefgebied. In verschillende periodes maken ze gebruik van kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen en foerageergebied. Tevens maken ze gebruik van vliegroutes. Uit de quickscan is gebleken dat de te slopen bebouwing mogelijk geschikt is als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. De functie van het plangebied en de aanwezige bebouwing voor vleermuizen is aan de hand van het aanvullend onderzoek onderzocht. Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd op basis van het Vleermuizenprotocol 2021, dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB), de Zoogdiervereniging, Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Tevens zijn de onderzoeksmethodes zoals beschreven in de kennisdocumenten van BIJ12 gehanteerd.

4.1 Onderzoeksinspanning

Het aanvullend vleermuisonderzoek is uitgevoerd met zes veldbezoeken, waarvan vier bezoeken in de periode 15 mei tot en met 15 juli en twee bezoeken in de periode 15 augustus tot en met 1 oktober zijn uitgevoerd. Het aanvullend onderzoek naar zwermen is uitgevoerd met twee veldbezoeken in de periode van 1 augustus tot en met 10 september. Beide veldbezoeken naar zwermen zijn gecombineerd uitgevoerd met de onderzoeken naar paarverblijfplaatsen. De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd op de dagen 22 mei, 24 mei, 14 juni, 15 juni, 17 augustus, 7 september. Hierbij is in de avond, nacht en/of ochtend door vier ecologen gepost bij de te slopen bebouwing op uit- of invliegende of zwermende vleermuizen en op sociale geluiden. Met behulp van een batdetector zijn de verschillende soorten waargenomen vleermuizen gedetermineerd. De avondbezoeken zijn uitgevoerd tussen zonsondergang en 2,5 uur (kraam-/zomerverblijven) tot 3 uur (paar-/zwermverblijven) hierna. De ochtendbezoeken zijn uitgevoerd tussen 2,5 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. De nachtbezoeken zijn van 00:00 uur tot en met 02:00 uur uitgevoerd.

In onderstaande tabel 4.1 is een overzicht weergegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 4.1: gegevens veldbezoeken vleermuisonderzoek

Datum	Temperatuur (°C)	Windkracht (Bft)	Neerslag	Waarnemers	Starttijd	Eindtijd	Aantal uren
22-05-24	16	2	Geen	4	21:15	0:15	3:00
24-05-22	19	2	Geen	4	21:15	0:30	3:15
14-06-24	16	2	Geen	8	21:30	0:30	3:00
15-06-24	16	3	Geen	4	2:20	5:20	3:00
17-08-24	22	2	Kort lichte motregen	4	0:00	2:00	2:00
07-09-24	18	2	Geen	4	0:00	2:00	2:00

4.2 Resultaten

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

Tijdens de eerste veldbezoeken op 22 mei en 24 mei 2024 zijn twee invliegende (figuur 4.1, locatie A & C) en één uitvliegende (figuur 4.1, locatie B) gewone dwergvleermuis binnen het plangebied waargenomen. Ook is een uitvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen ten zuiden van het plangebied. Op de uit- en invlieglocaties zijn na de eerste waarneming geen verdere in of uitvliegende exemplaren meer waargenomen. Daarnaast zijn zes gewone dwergvleermuizen regelmatig foeragerend en overvliegend waargenomen, zowel in het zuiden van het plangebied als in de noordelijke randen van het plangebied (figuur 4.1). Eén voorbij vliegende laatvlieger is gehoord ten zuiden van het plangebied.

Tijdens het veldbezoek op 14 juni 2024 zijn geen invliegende of uitvliegende vleermuizen aangetroffen. In het plangebied is af en toe een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen, zowel op de open ruimte ten oosten van het centrale pand als boven het grasveld ten noorden van het centrale pand. Ook is er één foeragerende vliegende laatvlieger gehoord boven het grasveld in het noorden van het plangebied.

Tijdens veldbezoek op 15 juni is één invliegende (figuur 4.1, Locatie D) gewone dwergvleermuis waargenomen, deze vloog in een stootvoeg in de gevel aan de westkant van het centrale pand. Verder zijn er vier gewone dwergvleermuizen regelmatig foeragerend en overvliegend waargenomen, zowel op de open ruimte ten oosten van het centrale pand als boven het grasveld ten noorden van het centrale pand. Ten noorden van het plangebied is een foeragerende rosse vleermuis waargenomen.

Paar- en massawinterverblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek op 17 augustus 2024 is drie keer een baltsroep van een gewone dwergvleermuis waargenomen. Verder zijn er geen waarnemingen gedaan van in- of uitvliegende vleermuizen of aantikkende vleermuizen. Direct ten oosten zijn wel drie foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Er is tijdens het veldbezoek geen zwermgedrag aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek op 7 september 2024 is drie keer een baltsroep van een gewone dwergvleermuis waargenomen. Verder zijn er geen waarnemingen gedaan van in- of uitvliegende vleermuizen of aantikkende vleermuizen. Eén voorbij vliegende laatvlieger is waargenomen ten noorden van het plangebied tijdens het veldbezoek. Verder zijn er drie gewone dwergvleermuizen regelmatig foeragerend en overvliegend waargenomen. Er is tijdens het veldbezoek geen zwermgedrag aangetroffen.

Foerageergebied

Maximaal vier gewone dwergvleermuizen per avond zijn tegelijkertijd foeragerend waargenomen in de directe omgeving van het plangebied. Er werd vooral boven de open terreinen rondom het centrale pand door één of twee exemplaren. Tevens is enkele keren een gewone dwergvleermuis foeragerend waargenomen bij in de zuidelijke punt van het plangebied. Alle uit de gevel vliegende gewone dwergvleermuizen vlogen vrij snel naar locaties buiten het onderzoeks- en plangebied.

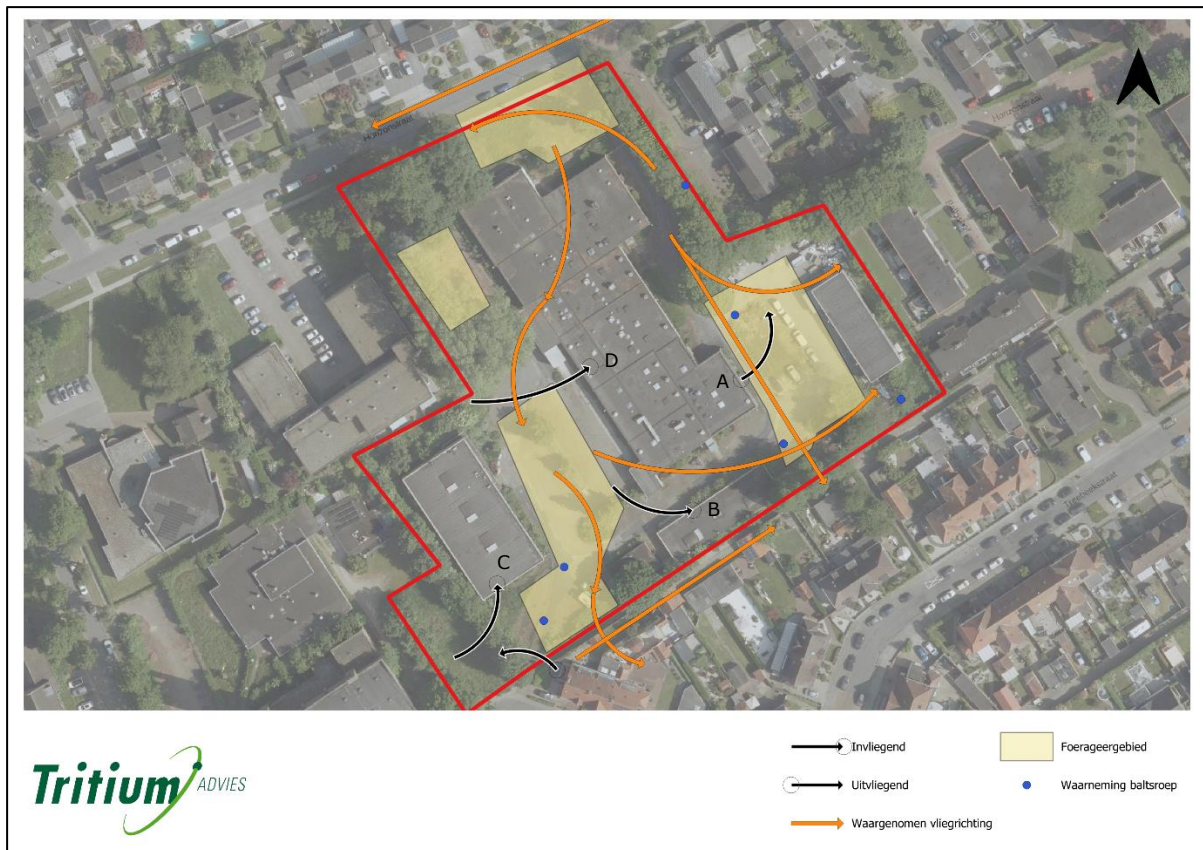
Vliegroutes

Binnen het plangebied zijn geen significante vliegroutes waargenomen. Tijdens de onderzoeken zijn wel meerdere vleermuizen voorbij gevlogen. De dieren vlogen echter zonder gebruik te maken van vaste routes in de omgeving van het plangebied.

Tabel 4.2: overzicht van waargenomen verblijfplaatsen en vleermuizen binnen het onderzoekgebied

datum	soorten en aantallen	verblijfplaatsen	gedrag van vleermuizen
22-05-24	Negen gewone dwergvleermuizen en één laatvlieger	drie zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis	foeragerend en overvliegend en in- en uitvliegend in/uit verblijfplaats
24-05-22	veertien gewone dwergvleermuizen en één laatvlieger	geen	foeragerend, overvliegend
14-06-24	achttien gewone dwergvleermuizen	één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis	foeragerend, overvliegend en in- en uitvliegend in/uit verblijfplaats
15-06-24	zes gewone dwergvleermuizen en één rosse vleermuis	geen	foeragerend, overvliegend en paarverblijf aantikken of in- en uitvliegend in/uit verblijfplaatsen
17-08-24	zeven gewone dwergvleermuizen	geen	foeragerend, baltsend en overvliegend
07-09-24	Negen gewone dwergvleermuizen	geen	foeragerend, baltsend en overvliegend

Navolgende figuur 4.1 geeft een overzicht van het plangebied waarbij de locaties van de waarnemingen van uit- en invliegende, foeragerende, overvliegende en baltsende vleermuizen zijn weergegeven. Foto's van de exacte locaties van de waargenomen uit- en invliegende zijn de vinden in bijlage 1

Figuur 4.1: ligging plangebied (rood omlijnd) met de locaties van de vleermuiswaarnemingen

Figuur 4.2: in- en uitvlieglocaties gewone dwergvleermuis (rood omcirkeld)

Figuur 4.3: in- en uitvlieglocaties gewone dwergvleermuis (rood omcirkeld)

4.3 Conclusie

Binnen het plangebied zijn in totaal vier zomerverblijfplaatsen aangetroffen. Hier dienen mitigerende maatregelen voor genomen te worden. Binnen het plangebied wordt tevens gevoed door de gewone dwergvleermuis en sporadisch door de laatvlieger en rosse vleermuis. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied, de omgeving van de planlocatie biedt voldoende alternatief foerageergebied. Daarbij blijft het plangebied geschikt als foerageergebied als gevolg van het beoogde planvoornemen. Tevens zijn er geen significante vliegroutes aangetroffen binnen het plangebied. Naast de te nemen mitigerende maatregelen wordt bij de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 6 omschreven werkwijze.

5 Steenmarter

Tijdens de quickscan flora en fauna uitgevoerd op 15 mei 2023 was geen toegang tot alle gebouwen die mogelijk vaste rust- of voortplantingsplaatsen van de steenmarter kunnen bevatten. Derhalve is destijds niet met zekerheid uitgesloten dat er vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van de steenmarter aanwezig waren in deze panden.

Aanvullend op deze quickscan is op 28-08-24 een aanvullend veldbezoek uitgevoerd door 2 ecologen, hierbij zijn gedurende 2,5 uur het terrein en de panden die mogelijke openingen bevatten voor de steenmarter grondig doorzocht. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, hollen, uitwerpselen, prooiresten en haren.

5.1 Resultaten

Tijdens het veldbezoek van 28 augustus zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door steenmarter zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen, ook in pandig zijn deze sporen niet waargenomen. Wel zijn er op het buitenterrein enkele 'rommelige' plekken waargenomen die de steenmarter eventueel zou kunnen gebruiken als rust- of verblijfplaats (foto F & G).

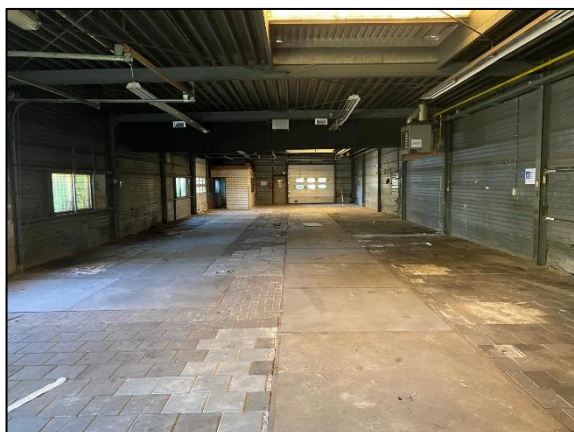

Foto A

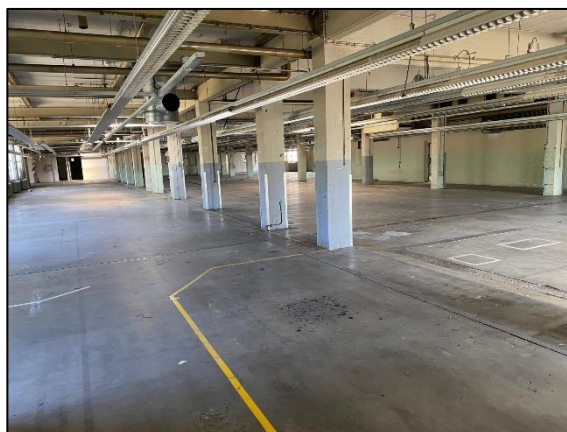

Foto B

Foto C

Foto D

Foto E

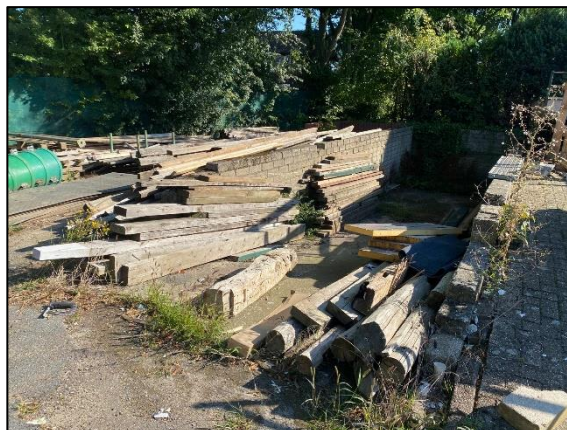

Foto F

Foto G

Foto H

Figuur 5.1: Foto's gemaakt tijdens het veldbezoek voor steenmarters

5.2 Conclusie

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van steenmarters aangetroffen. Door de afwezigheid van sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten is het gebruik van de panden als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort uitgesloten. Door de rommelige aard van het buitenterrein is niet uit te sluiten dat het buitenterrein mogelijke rust- of verblijfplaatsen van de steenmarter bevat. Binnen de provincie Limburg geldt echter een algehele vrijstelling voor de steenmarter in de periode half augustus t/m februari. Binnen deze periode mogen eventuele steenmarterverblijf en/of rustplaatsen verwijderd worden. Hierbij dient wel te allen tijde de algemene zorgplicht in acht te worden genomen. Indien het niet mogelijk is om werkzaamheden waarbij potentiële steenmarterverblijfplaatsen verloren gaan uit te voeren in de vrijstellingsperiode, dient nader onderzoek plaats te vinden om de aanwezigheid van verblijfplaatsen op het buitenterrein aan te kunnen tonen dan wel uit te kunnen sluiten.

6 Conclusies

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van huismussen aangetroffen. Wel zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van huismussen in de wijk ten noorden van het plangebied aanwezig. Dit vormt echter geen belemmering voor het planvoornemen. Ook dient het plangebied niet als essentieel leefgebied voor de huismus.

Binnen het plangebied zijn vier vaste verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Omdat deze verblijfplaatsen zullen verdwijnen als gevolg van het planvoornemen dienen mitigerende maatregelen genomen te worden. Binnen het plangebied zijn geen essentiële foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen aanwezig.

Het gebruik van de panden als vaste rust- of voortplantingsplaats voor de steenmarter is uitgesloten. Wel zijn er mogelijk rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig op het buitenterrein binnen het plangebied. Wanneer deze potentiële rust- of voortplantingsplaatsen worden verstoord of verwijderd buiten de in Limburg geldende vrijstellingsperiode (half augustus t/m februari), is aanvullend onderzoek naar de steenmarter noodzakelijk.

6.1 Effectenbeoordeling

Om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen dienen enkele maatregelen genomen te worden in verband met de aangetroffen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. De meest voorkomende mitigerende maatregelen die bij een dergelijke ruimtelijke ingreep kunnen worden genomen, zullen ook in dit geval worden toegepast en zijn hieronder kort toegelicht. De te nemen maatregelen zijn conform het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (2017).

Alternatieve verblijfplaatsen

In verband met de zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis die is aangetroffen in de noordwestelijke gevel van de binnentuin dienen alternatieve verblijfplaatsen te worden aangeboden. Dit moet bestaan uit tijdelijke vleermuiskasten en permanente (inbouw)kasten voor vleermuizen. Als tijdelijk vervanging voor de zomerverblijven dienen minimaal vier vleermuiskasten per aangetroffen verblijfplaats van het Model A te worden geplaatst. Voornamelijk zuidelijke en westelijke gevels zijn geschikt om kasten aan te plaatsen. De kasten dienen binnen een straal van 100 tot 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats te worden geplaatst, in de buurt van de huidige verblijfplaats maar buiten de sfeer van de geplande werkzaamheden. De kasten kunnen bijvoorbeeld worden besteld bij Faunaprojecten (www.faunaprojecten.nl). Een geschikt type kast bij Faunaprojecten is de VMT1.

Indien de aantasting van de aanwezige verblijfplaatsen door de geplande werkzaamheden permanent is, dienen er permanente alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van inbouwkasten te worden geplaatst in de nieuwbouw. Dit kunnen geschakelde inbouwkasten of grotere inbouwkasten zijn die voldoende ruimte bieden voor de aangetroffen gewone dwergvleermuis, waar voldoende wegkruipmogelijkheden in aanwezig zijn en voldoende buffering voor temperatuurverschillen bieden. Indien in de nieuwbouw gebruik wordt gemaakt van spouwmuren, kunnen deze spouwmuren toegankelijk en geschikt gehouden worden voor vleermuizen als duurzame potentiële verblijfplaatsen.

Werken buiten de kwetsbare periode

Er zijn zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen binnen het plangebied. Echter dient bij de gewone dwergvleermuis er zekerheidshalve van aan uitgegaan te worden dat deze ook als winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden. Voor de geplande werkzaamheden plaats kunnen vinden dient de huidige verblijfplaats ongeschikt gemaakt te worden voor deze soort. Dit dient te gebeuren in de minst kwetsbare periode, het voorjaar (de tweede helft van april en de eerste helft van mei) en het najaar in de maand oktober.

Ongeschikt maken huidige verblijfplaats

Vóór de werkzaamheden die invloed hebben op de verblijfplaatsen worden uitgevoerd dient de verblijfplaats ongeschikt gemaakt te worden. Dit is maatwerk en dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een vleermuisdeskundige. Er kunnen zogenaamde "exclusion flaps" gebruikt worden waardoor de gewone dwergvleermuizen wel kunnen uitvliegen maar niet in staat zijn om opnieuw in te vliegen. De exclusion flap moet de opening hermetisch afsluiten. Controle op functioneren is nodig gedurende de periode dat de flap aanwezig is.

Opstellen ecologisch werkprotocol

Hierin staat omschreven welke maatregelen getroffen worden om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen. Ook staat hierin hoe te handelen als deze effecten toch optreden. Het ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn.

Aanvragen vergunning Omgevingswet

In verband met de aantasting van de aanwezige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis is een vergunning flora en fauna activiteit benodigd. Hiervoor dient een activiteitenplan te worden opgesteld.

6.2 Zorgplicht

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk. Als "veilige" periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half oktober tot eind november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Bovendien zijn de houtduiven uit het laatste legsel dan ook uitgevlogen.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kunnen bijvoorbeeld struiken gedurende het groeiseizoen kort gesnoeid worden, zodat er geen vogels gaan broeden.

Algemeen voorkomende soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen blijven broeden in de directe omgeving van het plangebied. Indien broedende vogels in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden zoals bouwwerkzaamheden of een verwijdering van beplanting mogelijk echter niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken.

Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden in de minst kwetsbare periode (tussen begin oktober en half februari) worden eveneens geen nadelige effecten verwacht. Dit laatste verdient derhalve aanbeveling. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op bovenstaande wijze, zullen er geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te beperken (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

7 Literatuurlijst

BIJ12 (2024) *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)*

BIJ12 (2023) *Kennisdocument Huismus (Passer domesticus)*

Netwerk Groene Bureaus (2023) *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*

Bijlagen

Bijlage 1: foto's van exacte locaties van waargenomen in- en uitvliegers

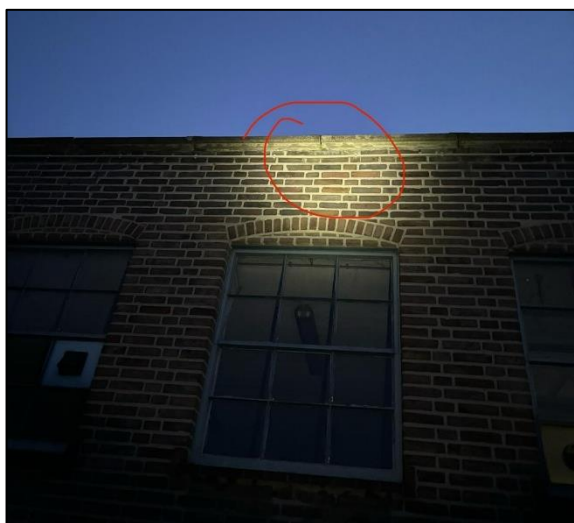

Foto locatie A

Foto locatie B

Foto locatie C

Foto locatie D